ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2026/744 НА КОМИСИЯТА

от 31 март 2026 година

относно временна извънредна мярка за кризисна дестилация с цел преодоляване на смущенията на пазара в лозаро-винарския сектор във Франция през пазарната 2025—2026 година

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета ([1]), и по-специално член 219, параграф 1 във връзка с член 228 от него,

като има предвид, че:

(1) С цел да се предотвратят смущения на пазара на вино в Съюза за пазарната 2023—2024 година Комисията прие Делегиран регламент (ЕС) 2023/1225 ([2]), включващ извънредна кризисна дестилация в някои държави членки. Целта на мярката беше да се намалят прекомерните запаси от вино в някои от основните лозаро-винарски райони на Съюза, които засягат по-специално червените вина и вината розе, вследствие на кумулативното въздействие на различни кризи през предходните години, както и на общата тенденция към намаляване на потреблението на вино в Съюза и на изнасяните количества в условията на висока инфлация за потребителите и високи разходи за производителите на вино.

(2) В резултат на това над 3,5 милиона хектолитра червени вина и вина розе бяха изтеглени от пазара в шест държави членки производителки (Германия, Испания, Франция, Италия, Унгария и Португалия), като на Франция се падат 77 % от изтегления от пазара обем. Въпреки че производството на Съюза в средносрочен план през 2023 г., 2024 г. и 2025 г. е било под средното равнище и е допринесло за по-добър баланс между търсенето и предлагането на равнището на Съюза, френският пазар е продължил да бъде подложен на значителен натиск, особено в сегментите на пазара на червени вина и вината розе във всички категории тихи вина, със и без географски указания.

(3) Във Франция, въпреки че към 31 юли 2025 г. запасите от червени вина и вина розе са възлизали на 20 милиона хектолитра (5,6 % под средната стойност за предходните пет години), а производството през 2025 г. е било само с 2,7 % по-високо от ниското равнище през 2024 г. и с 16 % под средната стойност в средносрочен план, цените в този пазарен сегмент са продължили да спадат. Според данните, предоставени от френските органи, средната цена на сделките с френски червени вина и вина розе в наливно състояние през първите пет месеца на текущата пазарна година е с 19,6 % по-ниска от средните цени за предходните пет години. Ситуацията е настъпила въпреки мерките за дестилация, приложени през 2023 г. и 2024 г., и финансираното с държавна помощ изкореняване на 35 000 хектара лозя през същия период.

(4) Низходящата тенденция в цените на френските червени вина и вина розе се дължи на намаляването на вътрешното потребление, съчетано с непрекъснат спад на износа през последните години. Продажбите на червени вина и вина розе на дребно за периода януари—ноември 2025 г. са намалели с 8 % в сравнение със средната стойност за предходните три години за същия период. Междувременно общият износ на френски червени вина и вина розе намалява всяка година след временното възстановяване през 2021 г. от предишния срив по време на пандемията. Обемът на износа на френски червени вина и вина розе е намалял през 2025 г. с 5,2 % в сравнение с предходната година и с 12 % в сравнение със средната стойност за последните четири години.

([1]) ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

([2]) Делегиран регламент (ЕС) 2023/1225 на Комисията от 22 юни 2023 г. относно временни извънредни мерки за дерогация от някои разпоредби на Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета с цел преодоляване на смущенията на пазара в лозаро-винарския сектор в някои държави членки и дерогация от Делегиран регламент (ЕС) 2016/1149 на Комисията (ОВ L 160, 26.6.2023 г., стр. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1225/oj).

(5) Тези тенденции за намаляване на вътрешното потребление и износа не бяха балансирани от подобен спад в производството през последните две реколти, като запасите се очаква да се увеличат отново в края на текущата пазарна година. Натрупването на запаси оказва значителен натиск върху цените на френския пазар на вино. Ако не се предприемат бързи действия, се очаква допълнително влошаване на състоянието на националния пазар. Съществува риск настоящият натиск на френския пазар на червено вино и вино розе да засегне и други държави членки, които се конкурират на пазара на Съюза и на същите външни пазари.

(6) Изтеглянето на част от наличните количества от френския пазар на вино в най-засегнатите пазарни сегменти на червените вина и вината розе, ще помогне на Франция да се справи с дисбаланса на пазара и да предотврати опасността настоящите смущения да се превърнат в по-тежка или по-продължителна криза и да се разпространят на пазарите на вино в други държави членки. Предвид настоящата ситуация на пазара излишъкът от запаси от червени вина и вина розе във Франция се оценява на около 1,2 милиона хектолитра. Изтеглянето на този обем би позволило възстановяването на определено пазарно равновесие за пазарната 2025/2026 година и би прекратило натиска върху пазарните цени. Тъй като кризата за тези пазарни сегменти на червените вина и вината розе е структурна, Франция вече обяви продължаването на финансираните на национално равнище програми за изкореняване. Тези програми са отделни мерки, които не са обхванати от настоящия регламент.

(7) За да се прекрати натискът върху пазара, като същевременно се избегне всякакъв риск от свръхкомпенсация, Франция счита, че равнище на компенсация от 33 EUR на хектолитър би позволило да се отстранят вината, които са по-малко адаптирани към настоящите пазарни тенденции. Това е около 50 % от равнището на цените, отчетено за сделки с вина в наливно състояние през пазарната 2025/2026 година за червени вина и вина розе без географско указание, но би позволило изтеглянето от пазара за различните категории вина на някои запаси, за които няма възможност за реализация в настоящия пазарен контекст.

(8) Франция обяви, че не е в състояние да изтегли от пазара излишния обем вино с национални плащания съгласно член 216 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, тъй като възнамерява да отпусне всички налични национални плащания за изкореняване на лозя. Всички други мерки, предвидени в посочения регламент, изглеждат недостатъчни или неподходящи за преодоляване на настоящия дисбаланс на френския пазар на червени вина и вина розе. Поради това е целесъобразно да се използва селскостопанският резерв, за да бъде извършена целенасочена кризисна дестилация във Франция.

(9) За да не се допусне нарушаване на конкуренцията, използването на получения алкохол не следва да е разрешено за хранително-вкусовата промишленост, а следва да бъде ограничено до промишлени цели, включително за дезинфекция и за целите на фармацията и енергетиката. За да се избегнат злоупотреби или свръхкомпенсация след прилагането на тази извънредна мярка, мярката ще бъде насочена единствено към червените вина и вината розе, понасящи значителния дисбаланс на пазара, и ще ограничи компенсацията, която ще се предоставя, до равнище значително под съответните последни пазарни цени. Независимо че мярката обхваща различни категории вина със защитено наименование за произход, защитено географско указание, както и без такива географски указания, една и съща криза в търсенето засяга всички тези категории вина в резултат от излишъци от вина, които не намират реализация на пазара. Поради това френските органи са предложили един и същ размер на компенсацията за всички категории.

(10) Франция следва да изпрати на Комисията подробна информация за прилагането на настоящия регламент, за да може Съюзът да наблюдава ефективността на въведената с него мярка.

(11) Настоящата ситуация на пазара във Франция изисква бърза намеса с незабавно въздействие върху пазара, за да се предотврати разпространението на смущенията към следващата пазарна година. Поради това Съюзът следва да финансира разходите, направени от Франция за прилагане на мярката, предвидена в настоящия регламент, само когато тези разходи са извършени до 31 декември 2026 г.

(12) Наред с това следва да се осигурят навременен мониторинг на бюджета, както и актуално проследяване и ефективно използване на селскостопанския резерв, за да се увеличи в максимална степен неговата наличност и да се повиши капацитетът за бързо реагиране при възникващи кризи. Поради това е целесъобразно да се определи дата за допустимост, до която държавата членка да трябва да изплати подпомагането по тази извънредна мярка на бенефициерите. Всички извършени след датата за допустимост плащания следва да се считат за недопустими за финансиране от Съюза.

(13) Поради това Съюзът следва да финансира разходите, направени по тази извънредна мярка само когато тези разходи и свързаните с тях плащания за бенефициерите са извършени до 31 декември 2026 г.

(14) Тъй като извършени след 31 декември 2026 г. разходи не могат да се считат за допустими при каквито и да било обстоятелства, член 5, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/127 на Комисията ([3]), в който се предвижда пропорционално намаляване на извършените след крайния срок месечни плащания, следва да не се прилага.

(15) За да се защитят финансовите интереси на Съюза, националните компетентни органи на държавата членка, прилагаща извънредната мярка за кризисна дестилация, трябва да извършват проверки, за да проверят спазването на условията и изискванията, определени в настоящия регламент.

(16) Поради наложителни причини за спешност, като се имат предвид продължаващите смущения на пазара, както и краткото време, с което Франция разполага, за да започне да прилага мярката, включена в настоящия регламент, преди предстоящата реколта през септември 2026 г., е необходимо да се предприемат незабавни действия и излишъкът на предлагане да бъде изтеглен от пазара възможно най-скоро. В противен случай пазарната ситуация ще се влоши допълнително и настоящият дисбаланс ще се пренесе в следващата пазарна година с риск да причини продължителна криза във Франция, която може да засегне и пазарите на вино в други държави членки. Ето защо отлагането на действията би довело до риск от намаляване на тяхната ефективност за стабилизиране на френския пазар на вино.

(17) С оглед на горепосочените наложителни причини за спешност настоящият регламент следва да бъде приет в съответствие с процедурата по спешност, определена в член 228 от Регламент (ЕС) № 1308/2013.

(18) Предвид необходимостта от предприемане на незабавни действия настоящият регламент следва да влезе в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз,*

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Финансиране от Съюза и национални плащания

1. На Франция се предоставя финансова помощ от Съюза в размер на общо 40 000 000 EUR за подпомагане на временната извънредна мярка за кризисна дестилация, предвидена в член 2, при спазване на условията, определени в настоящия регламент.

2. Финансовата помощ, посочена в параграф 1, се разпределя въз основа на обективни и недискриминационни критерии, като се гарантира, че произтичащите от това плащания не водят до смущения на пазара или нарушаване на конкуренцията.

3. Разходите на Франция, посочени в параграф 1, във връзка с плащанията за мярката по член 2 са допустими за финансова помощ от Съюза само ако посочените плащания бъдат извършени до 31 декември 2026 г.

Член 2

Временна кризисна дестилация на вино

1. Подпомагане може да се предоставя за дестилацията на червени вина и вина розе, произведени на континенталната територия на Франция.

2. Алкохолът, получен в резултат от подпомаганата дестилация, посочена в параграф 1, се използва единствено за промишлени цели, включително дезинфекция, или за целите на фармацията или енергетиката, за да се избегне нарушаване на конкуренцията.

([3]) Делегиран регламент (ЕС) 2022/127 на Комисията от 7 декември 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета с правила по отношение на разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравняването на сметките, обезпеченията и използването на еврото (ОВ L 20, 31.1.2022 г., стр. 95, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

3. Бенефициерите на подпомагането, посочено в параграф 1, са предприятия от лозаро-винарския сектор, които произвеждат или предлагат на пазара лозаро-винарските продукти, посочени в част II от приложение VII към Регламент (ЕС) № 1308/2013, организации на винопроизводители, кооперации на винопроизводители, асоциации на двама или повече производители или предприятия, дестилиращи лозаро-винарски продукти.

4. Само разходите за доставка на вино на дестилиращите предприятия и за дестилацията на това вино са допустими за подпомагане. Данъкът върху добавената стойност не е допустим за подпомагане. Виното, което ще се дестилира съгласно тази мярка, трябва да отговаря на изискванията за предлагане на пазара в рамките на Съюза.

5. Франция може да установи критерии за приоритет за бенефициерите на тази мярка. Такива критерии за приоритет са обективни и недискриминационни.

6. Франция може да предвиди до 80 % от подпомагането за дадена операция за кризисна дестилация, обхванато от прието заявление за подпомагане съгласно настоящия член, да бъдат изплатени авансово на бенефициерите, при условие че бенефициерът е представил в полза на държавата членка банкова гаранция или равностойно обезпечение, равно най-малко на размера на този аванс. За да бъде допустима такава операция, окончателното плащане по подпомагането се извършва до датата, посочена в член 1, параграф 3.

7. Франция определя правила относно процедурата за кандидатстване за подпомагането, посочено в параграф 1, и относно контрола на мярката, които включват правила за:

а) физическите или юридическите лица, които имат право да подават заявления;

б) подаването и подбора на заявления, като се включват поне крайните срокове за подаване на заявления, сроковете за разглеждане на пригодността на всяко предложено действие и сроковете за уведомяване на операторите за резултатите от процедурата за подбор;

в) проверката на съответствието с разпоредбите относно допустимите продукти и разходи, посочени в параграф 4, и критериите за приоритет, когато такива се прилагат;

г) подбора на заявленията, като тези правила съдържат поне тегловния коефициент на всеки критерий за приоритет, когато се прилагат критерии за приоритет;

д) условията за извършване на авансови плащания и внасяне на гаранции;

е) наблюдението и контрола на операциите по дестилация, допустимостта на дестилираните вина и използването на произведения алкохол.

8. Франция определя размера на подпомагането за бенефициерите въз основа на обективни и недискриминационни критерии, на регионално или на национално равнище. Размерът на подкрепата не може да надвишава 33 EUR на хектолитър.

Член 3

Уведомления и проверки

1. До 31 януари 2027 г. Франция уведомява Комисията за следното:

а) количествата вино, изтеглени от пазара за всеки регион и вид отговарящо на условията вино, подробно описани по цвят и дали то е обхванато от защитено наименование за произход или от защитено географско указание, или нито едно от тях;

б) количествата алкохол, произведен от виното, доставено и дестилирано в съответствие с настоящия регламент;

в) финансовата помощ от Съюза, отпусната в съответствие с член 1, параграф 1;

2. Уведомлението до Комисията, посочено в настоящия член, се представя в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2017/1183 на Комисията ([4]).

([4]) Делегиран регламент (ЕС) 2017/1183 на Комисията от 20 април 2017 г. за допълване на регламенти (ЕС) № 1307/2013 и (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на уведомленията до Комисията относно информация и документи (ОВ L 171, 4.7.2017 г., стр. 100, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/1183/oj).

3. Във връзка с извънредната кризисна дестилация, предвидена в настоящия регламент, френските компетентни органи извършват административни проверки и проверки на място в съответствие с членове 59 и 60 от Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета ([5]), за да проверят допустимостта на вината и спазването на всички приложими условия и изисквания за изпълнението на операциите за кризисна дестилация.

Член 4

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 31 март 2026 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

([5]) Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).